

ЗВІТ

з управління

відповідно до Методичних рекомендацій затверджених
наказом Міністерства фінансів України від 7 грудня 2018 року № 982

Національний комплекс «Експоцентр України»

за 2025 рік

Національний комплекс «Експоцентр України» створено згідно з Указом Президента України від 30.09.99 р. №1253 «Про вдосконалення виставкової діяльності» на базі Національного виставкового центру України та Палацу мистецтв «Український дім». Згідно Розпорядження Керівника Державного управління справами від 16.02.06 р. №6 Палац мистецтв «Український дім» було виділено із складу Експоцентру і створено Державне підприємство «Центр ділового і культурного співробітництва «Український дім».

Національний комплекс «Експоцентр України» - єдиний в Україні державний спеціалізований виставковий садово-парковий комплекс, основним призначенням якого є здійснення масштабної виставково-ярмаркової та інформаційно-пропагандистської діяльності, проведення культурно-мистецьких та розважальних заходів. Розпорядженням Президента України Експоцентр визначений як провідна виставкова установа держави.

Організаційна структура, як основа системи управління, що визначає склад, підпорядкованість та взаємодію всіх елементів системи між собою, має забезпечувати максимальну ефективність в організації господарської та фінансової діяльності. Організаційно-управлінська структура Експоцентру має наступний вигляді (схема додається).

Очолює підприємство генеральний директор, якому підпорядковуються два заступники та, безпосередньо, :

- Відділ кадрового забезпечення та документообігу
- Інженер з охорони праці
- Сектор цивільного захисту
- Юридичний відділ
- Відділ охорони

- Бухгалтерія, що має в своєму підпорядкуванні Сектор розрахунків з оплати праці, планово-економічний відділ
- Помічник генерального директора

Заступник генерального директора, що курирує підрозділи, які здійснюють забезпечення основних фінансових надходжень на рахунок Експоцентру, має в підпорядкуванні :

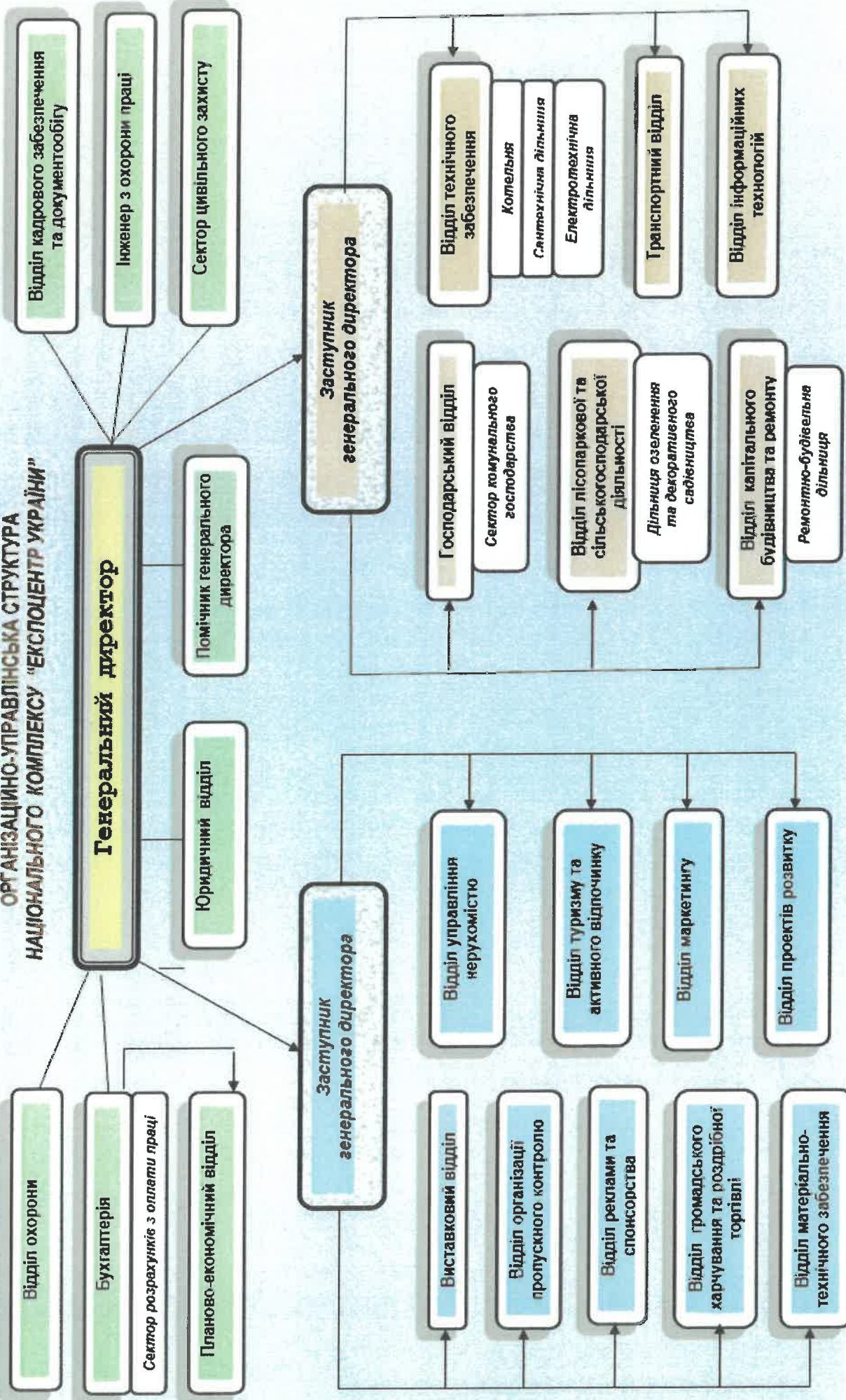
- Виставковий відділ
- Відділ організації пропускнуго контролю
- Відділ реклами та спонсорства
- Відділ громадського харчування та роздрібної торгівлі
- Відділ матеріально-технічного забезпечення
- Відділ управління нерухомістю
- Відділ туризму та активного відпочинку
- Відділ маркетингу
- Відділ проєктів розвитку

Заступник генерального директора, який опікується підрозділами, що забезпечують організацію господарської діяльності Експоцентру, має в своєму підпорядкуванні :

- Господарський відділ, що має в своєму складі Сектор комунального господарства
- Відділ лісопаркової та сільськогосподарської діяльності, що має в своєму складі Дільницю озеленення та декоративного садівництва
- Відділ технічного забезпечення, що має в своєму складі Сантехнічну дільницю, Котельню, Електротехнічну дільницю
- Відділ капітального будівництва та ремонту, що має в своєму складі Ремонтно-будівельну дільницю
- Транспортний відділ
- Відділ інформаційних технологій

Організаційна структура Експоцентру поєднує різні сторони діяльності, регламентує внутрішні виробничі зв'язки завдяки чому досягається стійка система службових взаємовідносин між всіма структурними підрозділами.

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА СТРУКТУРА
НАЦІОНАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ "ЕКСПОЦЕНТР УКРАЇНИ"**

Стосовно господарської діяльності Експоцентру, варто вказати, що наразі діяльність Експоцентру ведеться лише за рахунок власних надходжень від господарської діяльності, адже, починаючи з 2009 року, фінансування установи було повністю припинено, що, в свою чергу, призвело до певних негативних наслідків. Фактично отримані збитки Експоцентру по роках, починаючи з 2009р. склали:

2009 рік – 3642 тис.грн.

2010 рік – 4756 тис.грн.

2011 рік – 2680 тис.грн.

2012 рік – 1527 тис.грн.

2013 рік – 1601 тис.грн.

2014 рік – 1679 тис.грн.

Вже за 2015 рік за результатами господарської діяльності було досягнуто отримання чистого прибутку в розмірі 965 тис.грн. при плані прибутку 0,1 тис.грн.. Тенденція щодо постійного нарощення прибутковості зберігається і наразі, навіть в період тяжких випробувань Експоцентру вдається добувати кошти задля забезпечення належного обслуговування великого господарства.

Фактично ж за 2025 рік Національний комплекс «Експоцентр України» отримав доходу в обсязі 313 633 тис. гривень, що більше від запланованого на 139 383 тис. грн. (на 80 відсотків) та більше на 75 755 тис. гривень (на 32 відсотки) у порівнянні з порівняльним періодом 2024 року.

Значне перевиконання планових показників загального доходу пояснюється, перш за все, досі неповним розумінням можливостей ведення діяльності в умовах війни з дотриманням необхідних обмежень та наявних можливостей другої сторони. Але намагання адаптації та її реалізація до цих умов дали свої позитивні результати, про які свідчить суттєве перевиконання планових показників та показників рівня аналогічного порівняльного періоду.

Виставкова є основним видом діяльності Експоцентру і тому надходження від її проведення мають бути найвагомішими. В отриманому показнику чистого доходу за звітний період вони склали 49 відсотків від загального об'єму вказаного показника. Отриманий показник звітного періоду більший від запланованого на 53 456 тис.грн. (на 101 відсоток), а в порівнянні до фактично отриманого в 2024 році більший на 31 029 тис.грн. (на 41 відсоток).

Окрім невеликих за своїм часовим обсягом заходів у звітному періоді мала місце реалізація масштабних заходів.

Цьогоріч Експоцентр відзначав важливий рубіж - уже вдесяте комплекс став місцем зимової магії, відкривши для гостей ювілейну «Зимову Країну».

За десять років існування «Зимової країни» її відвідування у святковий сезон стало незмінною традицією для сотень тисяч українських родин. Всі улюблені святкові локації працювали за звичним розкладом та мали місце і приємні новинки. Серед різноманіття святкових локацій:

- Алея ялинок і світлові фотозони;
 - Ковзанка – цьогоріч виросла вже до вражаючих 3 000 кв.м.;
 - Резиденція Санти – одна з найулюбленіших фотозон;
 - Різдвяна фабрика Мрій;
 - ILLUMINARIUM – ПАРК СВІТЛОВИХ ІНСТАЛЯЦІЙ ВІД Люм'єр;
 - Парк гігантських дивотварин;
 - Парк розваг «Шуміленд»;
 - Оранжерея чар;
 - Зимова гірка – класика зимових розваг;
 - Атракціони, колесо огляду у карусель;
 - Book.ua space - простір для читання під філіжаночку кави...;
 - Animal Park – світ милих тварин;
- та інші святкові локації.

В квітні пройшов третій, а у вересні і четвертий фестиваль «Книжкова країна». Цей фестиваль зарекомендував себе як один із найбільших літературних заходів в Україні. Цього сезону подія досягла рекордної кількості проданих книжок.

Протягом чотирьох днів весняної «Книжкової країни» відбулося 365 подій: 120 презентації, 72 дискусій, 63 творчих та літературних майстеркласів, 60 автограф-сесій, 30 читань, 10 сесій ігротек (змагання чи турніри з настільних ігор), чотири театральних вистави, шість квестів. Ці події відвідало близько 13000 людей. У ярмарку, зокрема, взяли участь 140 учасників: книгарні, видавництва, магазини, незалежні автори тощо.

У межах фестивалю також відбулася низка соціальних і благодійних ініціатив, спрямованих на підтримку військових і їхніх родин. Збори, зокрема, влаштували фонд Сергія Притули, «Допомогатор» та «Лелека», проєкт «Книга на фронт», а також організації «РІЙ» і «Гуркіт».

Таким чином за три сезони фестиваль «Книжкова країна» зібрав сумарно понад 210 000 відвідувачів, що робить його одним з найбільших у країні.

25–28 вересня відбувся осінній сезон фестивалю «Книжкова країна». В ньому взяли участь близько 100 видавництв, відбулось понад 400 подій — від презентацій книжок і дискусій до вистав, виставок і майстер-класів, презентації виробників ігор, мерчу, розваг; це зустрічі з авторами, блогерами, зірками телебачення, кіно та театру; літературні читання та презентації, дискусії й благодійні проєкти; освітні та ігрові зони. Цьогорічна тематика осіннього фестивалю - «плодова»: територію прикрасили величезними овочами й фруктами, оформлені осінні фотозони.

Приємною новинкою у звітному періоді відбулась реалізація проєкту «Фестиваль кар'єри», який став масштабним майданчиком, де перетнулися

попит на нові можливості з тими, хто їх пропонує. Загалом тут відбулося понад 200 подій — майстеркласи, лекції, профорієнтаційні ігри, практичні заняття тощо — а також 145 експрес-співбесід.

Участь у фестивалі взяли 215 організацій, серед яких — провідні українські компанії, як-от «Сільпо», «Нова Пошта», «Київстар», monobank | Universal Bank; Збройні Сили України, розвідка, територіальна оборона, поліція, ДСНС, міграційна служба, органи державної влади; заклади професійної та вищої освіти, зокрема Київський авіаційний інститут, КПІ імені Ігоря Сікорського, Києво-Могилянська академія, Київська школа економіки; громадські організації та благодійні фонди — ПОРУЧ, ГО «Навчай для України», «Життєлюб», Фундація Олени Зеленської.

До заходу також долучилися відомі професіонали у своїх сферах, зокрема Катерина Осадча, Євген Клопотенко, Ігор Смілянський, Артем Бородатюк, Гарік Корогодський та інші. Співорганізатором «Фестивалю кар'єри» виступила компанія Work.ua.

Окрім іміджевої складової, дані події мали суттєво позитивні наслідки від своєї реалізації і в фінансовому сприйнятті.

Відносне збільшення активності населення саме відпочинкового характеру з причини ускладнень пов'язаних з переміщеннями по території України та виїздом за її межі, дало змогу додаткового отримання надходжень по статті оплати за заїзди та перебування автотранспорту на території Експоцентру. Плановий показник перевиконаний на 23 265 тис.грн. (на 158 відсотків), а по відношенню до 2024 року перевиконання склало 13 819 тис.грн. (на 57 відсотків). Аналогічна ситуація склалася і з надходженнями за послуги громадських вбиралень, фактичний показник яких на 2 518 тис.грн. (на 102 відсотки) більший за плановий.

Показник доходу від надання спецтелекомунікаційних послуг у звітному періоді виконано на 76 відсотків, а по відношенню з минулорічним періодом — на 110 відсотків. Під час проведення масштабних виставкових заходів Експоцентр додатково надає дані послуги, що не вдалось здійснити у звітному періоді в повній мірі, зокрема, під час реалізації масштабних проєктів.

Ще в порівняльному періоді 2024 року приємно неочікуваною «родзинкою» розділу чистого доходу стали надходження від надання послуг з реклами (та маркетингові послуги), які поповнили дохідний показник аж 15510 тис.грн. Тоді при формуванні даного планового показника враховувалось, що даний вид діяльності є незатребуваним в період банального виживання в умовах страшної війни, а ось отриманий по факту результат став свідченням адаптації бізнесу до викликів сьогодення. Все вказане вище було враховане при формуванні планових показників на поточний рік і фактичні надходження за звітний період, які більші від запланованих на 2 850 тис.грн. (на 18 відсотків) стали позитивним підсумком тяжких потуг в сенсі наповнюваності дохідної частини Експоцентру.

Якщо в минулорічному періоді проблеми енергетичного характеру «зіграли на руку» в частині реалізації готової продукції лісопаркового господарства, то у звітному періоді по даній статті маємо недовиконання планового показника на 309 тис.грн. (менше на 17 відсотків). Мається на увазі саме продаж дров'яної продукції, яка мала поповнити дохідну частину на 1780 тис.грн., а по факту маємо надходжень від реалізації на 1 471 тис.грн.. Так, отримали недовиконання даної статті в порівнянні із запланованим. Реальність масових відключень електричної енергії збереглись, але вимушене використання альтернативних способів освітлення та обігріву наразі має вигляд більш новітніх технологій.

Продовжує набирати популярності та затребуваності наша нова локація Оранжерея (пав.28), про що красномовно свідчить динамічне збільшення надходжень від її експлуатації.

Доходи
Національного комплексу «Експоцентр України»
за 2025 рік у порівнянні з плановими показниками
та фактом за 2024 рік
(в тис. грн.)

Таблиця 1

Показник	2024 рік Факт	2025 рік		Відхилення від планових показників (в тис. грн.)	Виконання планових показників (у %)	Відхилення від факту 2024р. (в тис. грн.)	Виконання до факту 2024 р. (у %)
		План	Факт				
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	136 946	127 129	217 361	90 232	171	80 415	159
- виставкова діяльність	75 217	52 790	106 246	53 456	201	31 029	141
- експлуатаційні послуги	10 106	32 412	38 264	5 852	118	28 158	379
- заїзди та перебування на території	24 201	14 755	38 020	23 265	258	13 819	157
- спец телекомунікаційні послуги	1 160	1 684	1 273	-411	76	113	110
- реалізація готової продукції лісопаркового господарства	903	1 780	1 471	-309	83	568	163
- надання послуг з реклами, маркетингові	15 510	15 500	18 350	2 850	118	2 840	118
- послуги громадських вбиралень	4 046	2 480	4 998	2 518	202	952	124
-експлуатація оранжереї	5 717	5 368	8 075	2 707	150	2 358	141
- інші	86	360	664	304	184	578	772
ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	79 451	46 864	89 007	42 143	190	9 556	112
- операційна оренда	11 239	6 120	11 629	5 509	190	390	103

Показник	2024 рік Факт	2025 рік		Відхилення від планових показників (в тис. грн.)	Виконання планових показників (у %)	Відхилення від факту 2024р. (в тис. грн.)	Виконання до факту 2024 р. (у %)
		План	Факт				
- комунальні послуги	45 954	40 114	62 589	22 475	156	16 635	136
- проживання в гуртожитку	762	630	967	337	153	205	127
-здача металобрухту, продаж труб	235	0	354	354	0	119	150
-благодійні пожертви за договором публічної оферти	13 361	0	5 821	5 821	0	-7 540	44
-списання безнадійної кредиторської заборгованості	0	0	125	125	0	125	0
-монтаж/демонтаж виставкового обладнання, оренда обладнання	2 244	0	489	489	0	-1 755	22
-дохід від коригування сумнівних боргів	839	0	0	0	0	-839	0
-отримані штрафи, пені	295	0	494	494	0	199	167
-курскові різниці	3 244	0	1 029	1 029	0	-2 215	32
-інші	1 278	0	5 510	5 510	0	4 232	431
Інші фінансові доходи	6 431	0	6 385	6 385	0	-46	99
-отримані банківські відсотки	3 191	0	6 227	6 227	0	3 036	195
-придбання цінних паперів	1 159	0	0	0	0	-1 159	0
-дисконтування довгострокової кредиторської заборгованості	2 081	0	158	158	0	-1 923	8
Інші доходи	15 050	257	880	623	342	-14 170	6
- амортизація основн. засобів, придбаних за бюджетні кошти	359	257	840	583	327	481	234
-доходи від володіння борговими вимогами	14 682	0	0	0	0	-14 682	0
-інші	9	0	40	40	0	31	444
ДОХОДИ ВСЬОГО :	237 878	174 250	313 633	139 383	180	75 755	132

Інші операційні доходи за 2025 рік склали 89 007 тис.грн., що аж на 42143 тис.грн. більше від планового показника (виконання склало 190 відсотків) та й більше від показника 2024 року на 9 556 тис.грн. (на 12 відсотків).

Самою ємною складовою даного виду доходу є надходження від надання комунальних послуг. Саме вони займають 70 відсотків в загальному об'ємі інших операційних доходів. Надходження від надання комунальних послуг склали у звітному періоді 62 589 тис.грн., що на 22 475 тис.грн. (на 56 відсотків) більше від запланованих, та на 16 635 тис.грн. (на 36 відсотків) більше від отриманих за 2024 рік. Одним з чинників збільшення надходжень по даній статті стала надмірно тепла зима минулого сезону, але саме цінне – активізація процесів з організації збільшення об'ємів основних статей показника чистого доходу.

Отримані благодійні пожертви за договором публічної оферти на суму 5821 тис.грн. не планувались і по відношенню до фактично отриманих за аналогічний період минулого року їх величина менша на 7 540 тис.грн.

Інші фінансові доходи – це:

- відсотки банку - надходження по даній статті склали 6227 тис.грн., вони не планувались, але їх величина на 3 036 тис.грн. більша від фактично отриманих за порівняльний період;
- надходжень по незапланованій статті з придбання цінних паперів не відбулось – за 2024 рік надійшло 1 159 тис.грн.;
- надходжень по незапланованій статті з дисконтування довгострокової кредиторської заборгованості було на суму 158 тис.грн. на відміну від фактично отриманих за 2024 рік на суму 2 081 тис.грн. (взаємовідносини з ДТЕКом)

У структурі загального доходу НК „Експоцентр України” за 2025 рік:

- ✓ чистий дохід (виручка від реалізації продукції, робіт, послуг) – 69 відсотків // за 2024 рік - 58 відсотків//;
- ✓ інший операційний дохід – 28 відсотків // за 2024 рік – 33 відсотки//;
- ✓ інші фінансові доходи – 2 відсотки // за 2024 рік – 3 відсотки//;
- ✓ інші доходи – 1 відсоток // за 2024 рік – 6 відсотків//.

Дане співвідношення двох порівняльних періодів переконливо вказує на активізацію у звітному періоді саме основних видів діяльності Експоцентру, надходжень за результатами ведення його господарської діяльності.

Стосовно виконання витратної частини фінансового плану, варто вказати, що загальні витрати НК «Експоцентр України» за 2025 рік склали 292 739 тис.грн., що на 123 322 тис. грн. (на 73 відсотків) більше від запланованих на звітний період та на 79 847 тис.грн. більше загальних витрат за 2024 рік.

Дані перевитрати запланованого загального витратного показника є результатом перевиконання по всіх статтях витратної частини фінансового плану.

Витрати
НК «Експоцентр України»
за 2025 рік у порівнянні з планом та фактом 2024 року

(в тис.грн.)

Таблиця 2

Показник	Факт 2024 року	2025 рік		Виконання планових показників (тис. грн.)	% виконання плану	Факт 2025 року до факту 2024 року (тис. грн.)
		План	Факт			
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	123 254	109 241	189 974	80 733	174	66 720
Адміністративні витрати	20 331	22 507	29 622	7 115	132	9 291
Витрати на збут	13 377	8 172	18 366	10 194	225	4 989
Інші операційні витрати	35 769	28 436	49 177	20 741	173	13 408
Фінансові витрати	742	0	784	784	0	42
Інші витрати	14 615	0	0	0	0	-14 615
Витрати з податку на прибуток	4 804	1 061	4 816	3 755	454	12
Витрати – всього	212 892	169 417	292 739	123 322	173	79 847

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2025 рік склала 189 974 тис.грн. проти запланованих 109 241 тис.грн., що більше на 80733 тис.грн. (на 74 відсотки) та більше на 66 720 тис.грн. аналогічного періоду попереднього року.

Варто відзначити, що мало місце значне перевиконання планових сум багатьох витратних статей. До суттєвих перевитрат по статті собівартості реалізованої продукції призвели непередбачені чинники у вигляді, перш за все, збільшених запланованих сум із витрат на оплату праці (на 20 842 тис.грн.), відповідно і відрахувань на соціальні заходи – на 3 700 тис.грн., послуг з охорони – на 2 388 тис.грн., ремонту водопровідно-каналізаційних мереж – більше на 1 678 тис.грн., поточний ремонт споруд та будівель – на 12 560 тис.грн., поточний ремонт опор зовнішнього освітлення, ремонт та обслуговування електричних мереж, обладнання – більше на 11 109 тис.грн., тощо. Суттєві фактичні перевитрати маємо по статті з організації різноманітних заходів, яка більше від свого запланованого об'єму на 17 689 тис.грн. Даний факт, що вважається негативом в плані виконання умов затвердженого фінансового плану, має логічне пояснення, адже у звітному періоді мала місце реалізація попередньо незапланованих масштабних проєктів – «Фестиваль Кар'єри» та «Книжкова країна» у варіації весняної та осінньої подачі. Саме реалізація згаданих проєктів та проведення інших, хоча і не таких фінансово та показово ємних по своїй наповненості, заходів, дали змогу значно збільшити

показник чистого доходу в якому левову частину займає саме стаття з проведення різноманітних заходів.

Окрім того, маючи фінансові можливості, протягом звітного періоду були здійсненні незаплановані витрати з утримання господарства та різноманітні організаційні процеси. До них можна віднести послуги з ремонту дорожнього покриття (асфальтування) – 6 757 тис.грн., тротуарне покриття – 2 396 тис.грн., витрати з благоустрою території – 1 025 тис.грн., послуги з найму персоналу – 5723 тис.грн., тощо.

Має місце і економія запланованих величин окремих витратних статей. Раціональний підхід до нагальних витрат дав можливість зекономити 493 тис.грн. витрат на сировину та основні матеріали, 512 тис.грн. по статті придбання паливно-мастильних матеріалів, енергоносії для власних потреб – 8409 тис.грн. Зрештою, це і вся суттєва економія, адже незаплановане збільшення надходжень дало можливість більше вкластись в приведення до відносно належного стану господарства Експоцентру.

Адміністративні витрати за 2025 рік більші від запланованих на 7 115 тис.грн. (на 32 відсотки), а по відношенню до порівняльного 2024 року більші на 9 291 тис.грн.

По деяким із запланованих статей отримано економію.

Фактичні витрати менші від запланованих :

- паливно-мастильні матеріали – на 104 тис.грн.;
- супроводження програмного забезпечення – на 252 тис.грн.;
- витрати на аудиторські послуги – на 27 тис.грн.;
- тощо.

Основним чинником, що вплинув на перевиконання запланованого об'єму адміністративних витрат стало перевиконання по статті витрат на оплату праці, які в своєму фактичному виразі на 5 551 тис.грн. більші від запланованих, відповідно й витрат з відрахувань на соціальні потреби – на 208 тис.грн., витрат на придбання канцтоварів та витратних матеріалів – 169 тис.грн. та інші вже менш значущі п своїй сумарній наповненості .

Витрати на збут за 2025 рік склали 18 366 тис.грн., що на 10 194 тис.грн. (на 125 відсотків) більше від запланованих, а по відношенню до аналогічного періоду 2024 року - більші на 4 989 тис.грн..

Перелік даних витрат звично одноманітний, як завше, та й дуже скупенький... До нього ввійшли лишень витрати на оплату праці з відповідними відрахуваннями та витрати на рекламу, фактична величина яких на 8 599 тис.грн. більша від запланованої. Але варто нагадати, що збільшення даної витратної статті дала змогу отримати і значне збільшення відповідної дохідної статті та й інших залежних від даної послуги дохідних статей.

Вже неодноразово наголошувалось, що до об'ємних витрат на рекламу спонукає виключне положення Експоцентру з його основним видом діяльності – виставкова діяльність, проведення якої без рекламних заходів не має економічного сенсу та й відшкодовуються вони в повній мірі замовниками послуг у вигляді виставкових (включаються в їх склад) та спонсорських послуг.

Варто вказати, що виставкові заходи є товаром (послугою), про який Виконавець (в даному випадку – Експоцентр) вимушений розповсюджувати в будь-якій формі та способом інформацію для сформування-підтримання обізнаності та інтересу до даного заходу задля отримання все більших надходжень.

Окрім того, маємо перевитрати і по статті оплати праці, які більші по відношенню до планових на 1 425 тис.грн., а стаття з відрахувань на соціальні заходи – на 242 тис.грн.

Інші операційні витрати за 2025 рік у порівнянні з планом більші на 20741 тис.грн. (на 73 відсотки) та на 13 408 тис.грн. – за відповідний період минулого року.

Даний результат є наслідком збільшення енергоносіїв в їх кількісному виразі, що підлягають відшкодуванню, а питома вага даної витратної статті складає 98 відсотків в загальному об'ємі Інших операційних витрат. Фактично було витрачено на їх придбання 47 004 тис.грн. проти запланованих 27 955 тис.грн. (більше на 19 049 тис.грн.). Даний факт дав можливість отримати по аналогічній дохідній статті суттєвий приріст запланованого показника і став результатом вже раніше згаданого збільшення реалізованих попередньо незапланованих заходів.

Окремі незаплановані статті мали своє фактичне втілення і вони також вплинули на отриманий негативний результат. Це курсові різниці – 757 тис.грн., витрати з реалізації брухту – 173 тис.грн., списання безнадійної дебіторської заборгованості – 740 тис.грн..

Фінансові витрати на звітний період не планувались, але мали своє реальне втілення у вигляді сум з придбання цінних паперів на суму 92 тис.грн. та статті з дисконтування довгострокової кредиторської заборгованості на суму 692 тис.грн. по реструктуризації боргу перед Київськими електромережами ДТЕК ПрАТ (угода від 24.04.2024р.)

З причини отримання фактичного фінансового результату до оподаткування за звітний період в позитивному поданні об'ємом в 25 710 тис.грн., маємо додаткові витрати в 4 816 тис.грн. у вигляді витрат з податку на прибуток, які на 3 755 тис.грн. більші від запланованих.

**Елементи операційних витрат
за 2025 рік у порівнянні з Планом та фактом 2024 року
(в тис.грн.)**

Таблиця 3

Показник	Факт 2024 року	2025 рік		Виконання планових показників (тис.грн.)	% Виконання плану	Факт 2025 року до фа кту 2024 року (тис.грн.)
		План	Факт			
Елементи операційних витрат - разом, в т.ч.:	192 731	168 356	287 139	118 783	171	94 408
- матеріальні витрати	58 896	55 969	65 684	9 715	117	6 788
- витрати на оплату праці	60 588	59 757	87 529	27 772	146	26 941
- відрахування на соціальні заходи	12 128	13 182	17 360	4 178	132	5 232
- амортизація	17 348	17 674	19 556	1 882	111	2 208
- інші операційні витрати	43 771	21 774	97 010	75 236	446	53 239

З даної таблиці елементів операційних витрат чітко видно складові фактичних операційних витрат у звітному періоді.

То ж, причиною факту понадпланових об'ємів витратної частини є перевитрати по всіх статтях елементів операційних витрат в різній пропорційності, як по відношенню до запланованих, так і по відношенню до показників минулорічного відповідного звітного періоду.

Значне перевиконання окремих витратних статей дало змогу значно збільшити фактичні показники розрахунків з бюджетом по відношенню до запланованих.

За 2025 рік сплачено податків на користь держави в розмірі 75 752 тис. грн., що більше від запланованого на 33 226 тис.грн. та більше на 29 398 тис.грн. від сплачених сум за порівняльний період 2024 року.

План по виплатах на користь держави виконано на 178 відсотків.

Інформація про сплату податків Національним комплексом «Експоцентр України» в порівнянні із запланованими об'ємами та звітними аналогічного періоду минулого року відображена в таблиці нижче.

**Сплата податків та зборів, обов'язкових платежів
до державного та місцевих бюджетів та єдиного внеску на загальнообов'язкове
державне соціальне страхування та інших виплат на користь держави
за 2025 рік**

(в тис. грн.)

Показники	Факт 2024 року	2025 рік		Відхилення від плану (тис.грн.)	Виконання плану (%)	Факт 2025р. до факту 2024р. (тис.грн.)
		План	Факт.			
Всього виплат на користь держави:	46 354	42 526	75 752	33 226	178	29 398
Сплата податків та зборів до Державного бюджету України, усього, у т.ч. :	34 527	28 846	58 791	29 945	204	24 264
- податок на прибуток	3 228	1 061	6 225	5 164	587	2 997
- податок на додану вартість	20 377	16 133	33 524	17 391	208	13 147
- податок на доходи фізичних осіб	10 043	8 664	14 903	6 239	172	4 860
- військовий збір	879	2 988	4 139	1 151	139	3 260
- екологічний податок	0	0	0	0	0	0
Сплата податків, зборів та інших платежів до місцевих бюджетів, усього, у т.ч. :	447	498	542	44	109	95
- земельний податок	313	356	386	30	108	73
- оренда землі	132	132	147	15	111	15
- рентна плата за використання лісових ресурсів	2	10	9	-1	90	7
Штрафи, пені	328	0	4	4	0	-324
Єдиний внесок на загальнообов'язкове соцстрахування	11 052	13 182	16 416	3 233	125	5 364

План по сплаті податків та зборів до державного бюджету України виконано на 204 відсотки.

Самим ємним по своїй фінансовій наповненості є платіж податку на додану вартість, який складає понад 44 відсотки в загальній величині виплат на користь держави. Фактична сплата на 17 391 тис.грн. (на 108 відсотків) більша від запланованої і пояснюється це значними понадплановими фактичними витратами як операційної, так і інвестиційної діяльності Експоцентру у звітному періоді.

Звичайно, перевиконання показника з оплати праці на 27 772 тис.грн. безпосередньо вплинули на фактичні величини відповідних податків. Так, фактичні розміри в порівнянні до запланованих більші :

- ✓ податок на доходи фізичних осіб – на 6 239 тис.грн./72% ;
- ✓ військовий збір – на 1 151 тис.грн./39% ;
- ✓ єдиний внесок на загальнообов’язкове соцстрахування – на 3 233 тис.грн./25%.

За рахунок отриманих понадпланових власних фінансових ресурсів, вдалось суттєво інвестуватись в господарські операції, що передбачають поліпшення наявних активів та придбання нових.

Загальні фактичні витрати капітальних інвестицій за 2025 рік у порівнянні з плановими показниками та фактичними за порівняльний 2024 рік відображено в нижче наведеній таблиці :

**Капітальні інвестиції
за 2025 рік**

№ п/п	Найменування показника	Факт 2024 року	2025 рік		Відхилення від плану (тис.грн)	% виконання плану	Факт 2025р. до Факту 2024р. (тис.грн.)
			План	Факт			
1.	Придбання (виготовлення) основних засобів	3 867	1 976	7 535	5 559	381	3 668
2.	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	2 242	859	3 177	2 318	369	935
3.	Придбання (створення) нематеріальних активів	0	105	590	485	562	590
4.	Модернізація, модифі- кація (добудова, дооб- ладнання, реконструк- ція) основних засобів	10 823	2 407	42 349	39 942	1 759	31 526
	ВСЬОГО:	16 932	5 347	53 651	48 304	1 003	36 719

Як видно з таблиці, плановий показник по капітальних інвестиціях за звітний період виконано на 1 003 відсотки (перевиконання склало 48 304 тис. грн.), а по відношенню до фактичного показника за 2024 рік маємо перевиконання на 36 719 тис. грн..

По статті з придбання основних засобів витрати планувались в розмірі 1976 тис.грн., але фактичний показник по даній статті склав 7 535 тис.грн., що на

281 відсоток більше від запланованого (на 5 559 тис.грн.) . По відношенню ж до аналогічного періоду минулого року основних засобів придбано на 3668 тис.грн. більше.

- Фактично по статті *«Придбання (виготовлення) основних засобів»* було використано 7 535 тис.грн..

Варто вказати, що протягом звітнього періоду за рахунок власних коштів було придбано:

- ноутбуки 4 шт.– 82 тис.грн.;
- БФП KONICA MINOLTA – 123 тис.грн.;
- візок гідравлічний 2 шт. – 32 тис.грн.;
- котел Retra 11-6М – 24 тис.грн.;
- легковий автомобіль RENAULT EXPRESS – 782 тис.грн. ;
- автомобіль VOLKSWAGEN UNYX 06 MAX (2024 чорний) -1 361 тис.грн.;
- акустична система активна JBL – 46 тис.грн.;
- генератор гарячого туману Longray – 29 тис.грн.;
- декорація «Розквітай» - 25 тис.грн.;
- кабіна модульна ЄВРО – КАБІНА – 90 тис.грн.;
- кондиціонер настінного типу – 24 тис.грн.;
- косарка роторна – 60 тис.грн.;
- кущоріз Stihl – 24 тис.грн.;
- ноутбук Gigabyte G6 – 35 тис.грн.;
- пандуси до пав.10, пав.2, пав.7 – 416 тис.грн.;
- автоматика для відкатних воріт – 36 тис.грн.;
- відкатні ворота в комплекті – 80 тис.грн.;
- конструкція Квадрату – 200 тис.грн.;
- конструкція Падболу – 275 тис.грн.;
- машина підмітальна – 24 тис.грн.;
- підлогомиюча машина KARCHER BD – 97 тис.грн.;
- стенд навігації Стрит футбол – 21 тис.грн.
- бордюр – 33 тис.грн.;
- вежа з пожежним стовпом – 70 тис.грн.;
- водойма для води - 500 тис.грн.;
- вуличний дворівневий питний фонтанчик – 270 тис.грн.;
- генератор дизельний – 529 тис.грн.;
- ігровий стіл для гри з водою та піском – 23 тис.грн.;
- ігровий стіл з водяним жолобом – 40 тис.грн.;
- квіткарка інклюзивна – 113 тис.грн.;
- лавка дерев'яна 20 шт. – 826 тис.грн.;
- насос для свердловини – 84 тис.грн.;
- ноутбук HP Victus Gaming Laptop – 23 тис.грн.;

- ноутбук Lenovo 5 шт. – 118 тис.грн.;
- обрамлення грядки 4 шт. – 255 тис.грн.;
- огороження зі стовпчиків заввишки 30 см. – 64 тис.грн.;
- пісочна панель – 30 тис.грн.;
- поручні для спортивного майданчика 2 шт. – 62 тис.грн.;
- сонцезахисні вироби «Вітрила тіньові» - 262 тис.грн.;
- столик з чотирма сидіннями – 17 тис.грн.;
- стрілоулавлювач 3 шт. – 67 тис.грн.;
- урна URB-UM/ 06-3 2 шт. – 36 тис.грн.;
- фінальне покриття – 68 тис.грн.;
- циркулярний насос `WILO` Atmos GIGA-1 – 159 .грн.

➤ Витрати на *придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів* планувались в незначних об'ємах, фактичне їх втілення перевершило очікування. То ж, маємо перевиконання планового показника на 2 342 тис.грн. (на 273 відсотки), а перевиконання по відношенню до аналогічного періоду минулого року - на 959 тис.грн..

Було придбано на 3 177 тис.грн., а саме :

- ак.ударний шуруповерт 3 шт. – 8 тис.грн.;
- ак. перфоратор 2 шт. – 12 тис.грн.;
- пила дискова – 5 тис.грн.;
- ак.лобзик – 10 тис.грн.;
- крісло офісне 12 шт. – 46 тис.грн.;
- паяльна станція. – 3 тис.грн.;
- конвектор електричний Термія - 2 тис.грн.;
- IP камера 10 шт. - 26 тис.грн.;
- Color Vu IP камера 6 шт. – 22 тис.грн.;
- мобільний телефон 4 шт. – 44 тис.грн.;
- пристрій безперебійного живлення 5 шт.- 25 тис.грн.;
- джерело безперебійного живлення 2 шт. – 8 тис.грн.;
- мотопила STIHL 2 шт. – 32 тис.грн.;
- стелаж дерев'яний – 2 тис.грн.;
- драбина 4 шт. – 11 тис.грн.;
- стіл обідній 2 шт. – 3 тис.грн.;
- апарат для нагрівання та охолодження води – 4 тис.грн.;
- холодильник – 8 тис.грн.;
- мікрохвильова піч – 3 тис.грн.;
- стілець 4 шт. – 5 тис.грн.;
- вогнегасники – 28 тис.грн.;
- стіл розкладний 7 шт. – 12 тис.грн.;

- етажерка декоративна 3 шт. – 7 тис.грн.;
- стіл журнальний -2 тис.грн.;
- тумба до столу 7 шт. – 11 тис.грн.;
- диван прямий – 12 тис.грн.;
- набір з двох акум. інструментів – 19 тис.грн.;
- стіл-трансформер – 2 тис.грн.;
- стіл-книжка – 2 тис.грн.;
- ґрунтофреза до важкого мотоблока – 11 тис.грн.;
- візок для шлангу 2 шт.– 5 тис.грн.;
- ноутбук HP Laptop 4 шт. – 71 тис.грн.;
- акум.кутова шліфмашина – 10 тис.грн.;
- акум.шуруповерт – 5 тис.грн.;
- напівавтомат інвенторний – 13 тис.грн.;
- намет 2x2 з двоскатним дахом 22 шт. – 100 тис.грн.;
- лічильник трифазний 10 шт. – 82 тис.грн.;
- захисний металевий кожух для генератора – 11 тис.грн.;
- крісло 2 шт. – 24 тис.грн.;
- паяльник Fnrisi 2 шт.– 9 тис.грн.;
- стіл розкладний – 8 тис.грн.;
- відеокамера записувальна – 20 тис.грн.;
- щит ERKA 5 шт. – 21 тис.грн.;
- ящик антивандальний 5 шт. – 18 тис.грн.;
- бокс герметичний 5 шт. – 23 тис.грн.;
- комутатор TP-LINK 12 шт – 25 тис.грн.;
- PoE-комутатор 4 шт. – 7 тис.грн.;
- комутатор 8-портовий некерований 4 шт. – 11 тис.грн.;
- рекламна металева конструкція 6 шт. – 59 тис.грн.;
- детектор цифровий – 2 тис.грн.;
- кондиціонер настінного типу 2 шт. – 21 тис.грн.;
- викликова панель відеодомофону 5 шт. – 17 тис.грн.;
- IP відеодомофон – 4 тис.грн.;
- декорація «Овечка» 3 шт. – 23 тис.грн.;
- підвісна декорація «Квітуча клітка» 3 шт. – 15 тис.грн.;
- декорація «Квітуче дзеркало» - 10 тис.грн.;
- декорація «Квітуча гойдалка» - 6 тис.грн.;
- декорація «Букет» - 12 тис.грн.;
- стіл пластиковий 13 шт. – 68 тис.грн.;
- садовий стіл 2 шт. – 11 тис.грн.;
- стілець LOMMA 6 8 шт. – 17 тис.грн.;
- стілець садовий GUDI 50 шт. – 49 тис.грн.;
- столик складаний 6 шт. – 12 тис.грн.;
- лавка паркова (тип 1) 44 шт. – 538 тис.грн.;
- лавка паркова (тип 2) 11 шт. – 154 тис.грн.;

- урна вулична 55 шт. – 552 тис.грн.;
- точка доступу Wi-Fi 2 шт. – 21 тис.грн.;
- точка доступу Mikro Tik wAP ах 3 шт. – 10 тис.грн.;
- комутатор Mikro Tik 3 шт. – 5 тис.грн.;
- мобільний телефон 3 шт. – 36 тис.грн.;
- мотобур – 8 тис.грн.;
- розподільчий щит STV 1208-L 10 шт. – 61 тис.грн.;
- дорожній знак 25 шт. – 45 тис.грн.;
- крісло офісне – 7 тис.грн.;
- парасоля кутова 2 шт. – 15 тис.грн.;
- диван прямий МАРКО – 17 тис.грн.;
- стелаж на 25 комірок – 4 тис.грн.;
- пилосос ручний електричний для прибирання басейну – 56 тис.грн.;
- сушарка для рук Trento – 16 тис.грн.;
- зарядка для електромобіля 7,4 кВт – 13 тис.грн.;
- знак індивідуальний 3 шт. – 12 тис.грн.;
- планшет Lenovo Idea 5 шт. – 48 тис.грн.;
- монітор Philips 27’’ 3 шт. – 17 тис.грн.;
- монітор Philips 23.8’’ 3 шт. – 14 тис.грн.;
- стілець вуличний 20 шт. – 74 тис.грн.;
- сітка стрілоулавлювача 3 шт. – 13 тис.грн.;
- стійка стрілоулавлювача 3 шт. – 45 тис.грн.;
- лук 3 шт. – 10 тис.грн.;
- стріла 36 шт. – 9 тис.грн.;
- підставка для луків та стріл 3 шт. – 4 тис.грн.;
- гра Петанк Бочче 8 шарів – 4 тис.грн.;
- обігрівач масляний 6 шт. – 17 тис.грн.;
- маршрутизатор Mikro Tik hAP AX 5 шт. – 27 тис.грн.;
- шлюз безпеки Ubiquiti - 14 тис.грн.;
- PoE-комутатор 5 шт. – 14 тис.грн.;
- некерований PoE-комутатор 6 шт. – 14 тис.грн.;
- точка доступу wAPG-5НахD2 5 шт. – 19 тис.грн.;
- точка доступу Ubiquiti – 7 тис.грн.;
- повітродуйка пилосмок акумуляторний -7 тис.грн.;
- стіл складний 2 шт. – 5 тис.грн.;
- зарядний пристрій швидкий 2 шт. – 6 тис.грн.;
- акумуляторна батарея 5 шт. – 18 тис.грн.;
- стіл письмовий – 1 тис.грн.;
- стелаж металевий 5 шт. – 19 тис.грн.;
- автомобільний компресор + пусковий пристрій бустер – 4 тис.грн.;
- відеокамера автономна з 4Gта сонячною панеллю 2 шт. – 8 тис.грн.;
- молоток відбійний – 10 тис.грн.;
- мобільний чековий принтер – 7 тис.грн.

➤ По статті «*Придбання (створення) нематеріальних активів*» витрати не планувались, але фактично здійснені були на суму 590 тис.грн.:

- ліцензійне програмне забезпечення системи відеонагляду – 580 тис.грн.;
- торгівельний знак №359510 «Урбан-парк ВДНГ» - 10 тис.грн.

➤ Витрати на *модернізацію основних засобів* у звітному періоді планувались в розмірі 2 407 тис.грн., але фактичне втілення склало 42349 тис.грн., що на 39 942 тис.грн. більше запланованого (більше на 1659 відсотків), по відношенню до порівняльного періоду 2024 року – більше на 31 526 тис.грн.

Витрати по даній статті :

- установка котла електричного – 1 тис.грн.;
- реєстрація транспортного засобу – 1 тис.грн.;
- 3% ЄСВ за придбання транспортного засобу – 31 тис.грн.;
- встановлення кондиціонеру настінного типу – 19 тис.грн.;
- монтаж акустичної системи – 30 тис.грн.;
- монтаж відеодомофону – 2 тис.грн.;
- облаштування головного фонтану на центральній площі – 343 тис.грн.;
- облаштування об'єкту благоустрою «Терапевтичний сад» - 100 тис.грн.;
- монтаж пандусів до пав.10, пав.2, пав.7 – 78 тис.грн.;
- установка котла електричного – 49 тис.грн.;
- облаштування додаткового виїзду з території Експоцентру на вул.Виставкову– 1 162 тис.грн.;
- встановлення дорожнього знаку – 23 тис.грн.;
- ККП виїзду на вул.Виставкову – 17 тис.грн.;
- модернізація підлогового покриття у пав.28 – 419 тис.грн.;
- облаштування об'єкту благоустрою «Терапевтичний сад» - 147 тис.грн.;
- реконструкція благоустрою Урбан парку – 5 324 тис.грн.;
- монтаж насосу для свердловини – 5 тис.грн.;
- облаштування об'єкту благоустрою «Зона громадського харчування» - 1 321 тис.грн.;
- модернізація павільйону №9 – 21 315 тис.грн.;
- облаштування дитячого майданчика/шашличного містечка об'єкту благоустрою «Терапевтичний сад» - 41 тис.грн.;
- облаштування майданчику для відпочинку/шашличного містечка об'єкту благоустрою Терапевтичний сад – 11 711 тис.грн.;

- монтаж устаткування при облаштуванні об'єкту благоустрою Терапевтичний сад – 30 тис.грн.;
- облаштування сходів та навісу будівлі Гуртожитку – 180 тис.грн.

Варто вказати, що суттєва невідповідність суми витрачання грошових коштів від інвестиційної діяльності у звітному періоді відображеної у Розділі III «Рух грошових коштів (за прямим методом)» із сумою капітальних інвестицій Розділу IV «Капітальні інвестиції» полягає у виконанні умов трьохстороннього договору на виконання комплексу робіт з модернізації павільйону №9, де Замовником виступає НК «Експоцентр України», Платником - АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК», а Виконавцем – Товариство з обмеженою відповідальністю «Праймбуд Україна». Зважаючи, що опрацьована сума згідно цього Договору у звітному періоді склала 21 314 тис.грн. (без ПДВ), вказана вище невідповідність загальних сум оприбуткованої та сплаченої має цілком логічне пояснення.

Тобто, за звітний період здійснено капітальних інвестицій за власні кошти Експоцентру в розмірі 60 відсотків від їх загальної суми, решта – за кошти третьої сторони.

Як відомо, основним аспектом діяльності підприємства є рентабельність, що є якісним показником ефективності роботи підприємства. Тому і розглядаємо першими коефіцієнти рентабельності.

Коефіцієнт рентабельності активів показує розмір чистого прибутку на одну гривню активів та характеризує ефективність їх використання. Зменшення величини даного коефіцієнта за звітний період величиною 0,0018 в порівнянні з аналогічним періодом минулого року 0,0027 свідчить про уповільнення темпів економічного зростання та розвитку у звітному періоді.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує рівень прибутковості власного капіталу вкладеного в дане підприємство і є одним з основних показників інвестиційної привабливості підприємства. Розраховується він як відношення отриманого чистого фінансового результату до величини вартості активів. За результатами фінансової діяльності даний показник з 0,0054 за аналогічний період минулого року зменшився до 0,0044 у звітному періоді.

Коефіцієнт рентабельності сукупного капіталу показує, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для одержання прибутку, тобто який прибуток приносить кожна гривня, вкладена в активи. За результатами фінансової та господарської діяльності за 2025 рік маємо показник даного коефіцієнта на рівні 0,0017 проти 0,0025 за 2024 рік, що менше на 0,0006.

Коефіцієнт рентабельності діяльності розраховується як відношення чистого прибутку до чистого доходу від реалізації. Його зменшення за результатами діяльності за 2025 рік 0,0961 в порівнянні з аналогічним періодом 2024 року 0,1825 вказує на зменшення ефективності господарської діяльності Експоцентру та, відповідно, зменшення можливостей підприємства до відтворення та його розширення стосовно порівняльного періоду.

В розрахунку трьох вище вказаних коефіцієнтів в чисельнику має місце отриманий чистий прибуток величина якого безпосередньо впливає на стан даних показників. Варто відзначити, що за 2025 рік отримано чистого фінансового результату у вигляді прибутку величиною 20 894 тис.грн. проти 24 986 тис.грн. отриманого чистого прибутку за 2024 рік, що й призвело до таких невтішних показників оцінки ефективності управління у звітному періоді.

Коефіцієнт зносу основних засобів вказує на рівень фізичного та морального зносу основних засобів. Позитивним є зменшення значення показника, що свідчить про інтенсифікацію процесів оновлення необоротних виробничих активів, що підвищує конкурентоспроможність підприємства. В нашому випадку величина даного показника 0,755 за звітний період проти 0,804 за аналогічний період минулого року (зменшення) вказує на загальне покращення технічного стану машин, обладнання внаслідок активізації фінансування поновлення основних фондів.

Коефіцієнт оновлення основних засобів вказує на рівень фізичного та морального оновлення основних засобів підприємства. Позитивною тенденцією є збільшення показника, але в нашому випадку даний коефіцієнт дорівнює нулю, як у звітному, так і в порівняльному періоді минулого року.

Оборотність активів - показник ділової активності, який демонструє ефективність використання активів компанії. Коефіцієнт є співвідношенням між виручкою і середньорічною сумою активів. Значення показника говорить про те, скільки товарів і послуг продано за досліджуваний період на кожну гривню використаних активів. Позитивною є тенденція збільшення значення коефіцієнта з величини 0,015 за порівняльний показник минулого року до 0,019 у звітному періоді, але варто зосередитись на процесі оптимізації суми активів, адже величина його, все ж таки, залишається замалою.

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризує співвідношення власних та позикових коштів. На даний час досягнене перевищення позикових коштів над власними (має бути не менше 50%), зменшення даної частки з 63,264 за аналогічний період минулого року до 46,417 у звітному, вказує на факт відносної залежності від зовнішніх фінансових джерел.

Коефіцієнт покриття більший 1 та дорівнює 2,664 вказує на підвищення ліквідності підприємства і свідчить про те, що підприємство здатне вчасно гасити свої поточні зобов'язання, адже даний показник визначає співвідношення усіх поточних активів до поточних зобов'язань і нормативним значенням для нього є величина в межах 1-1,5. Варто відмітити, що даний показник у звітному періоді менший за аналогічний показник минулого року, який був на рівні 3,215.

Основними фінансовими показниками які характеризують фінансово-господарський стан підприємства, ефективність його управління є величина валового прибутку, чистого прибутку, наявність або ж відсутність заборгованості з виплати заробітної плати. Дані показники за звітний період :

- позитивний показник валового прибутку 27 387 тис.грн.,
- позитивний показник чистого прибутку 20 894 тис.грн.,

та

- відсутність заборгованості по заробітній платі

підвищують загальний оціночний бал ефективності управління.

Високий рівень загальної оцінки ефективності управління підприємством за фінансовими коефіцієнтами (*Офк*) дорівнює показнику «2» наразі менший даної оцінки за порівняльний минулорічний період, що відповідав оцінці «3».

Оцінка ефективності управління за ступенем виконання фінансового плану (*Овп*) величиною «6» також менша за своїм об'ємом в порівнянні з аналогічним показником 2024 року («7»), але позитивний її вираз залишає на високому рівні в оцінці ефективності управління підприємством.

Одна з головних цілей НК «Експоцентр України» - вплинути на зростання рівня культурного капіталу країни. Менеджмент Експоцентру на власному досвіді показує, які соціальні установки є важливими для процвітання суспільства і на які з них здатне вплинути ВДНГ через приклади їхнього втілення.

Експоцентр має визначені пріоритетні цілі, які розроблені на основі систематичного аналізу планів та відповідають функціоналу установи. Стратегічні напрямки діяльності Експоцентру спрямовані на реалізацію Концепції розвитку НК «Експоцентр України» ВДНГ на 40 років (затвердженої наказом НК «Експоцентр України» від 7 листопада 2017 року №136), в якій чітко визначена *Місія* Експоцентру (ВДНГ) – національний культурно-інноваційний центр, що є моделлю майбутнього України.

- ✓ лідируючого культурно-інноваційного центру країни
- ✓ простору для розвитку особистості, культурного зростання та дозвілля, атмосфери для формування ідей та розвитку талантів
- ✓ об'єднуючої території, що створює нові національні цінності та спадок
- ✓ каталізатора зростання рівня культурного капіталу країни - інвестицій в процвітання та добробут майбутніх поколінь нації

дасть можливість робити посильний вклад у пошук нових ідей, продуктів, талантів, адже проривні інновації суспільств з високим рівнем соціального та культурного капіталу змінюють світ та економіку на краще.

Окрім того, в Концепції передбачається становлення Експоцентру (ВДНГ) моделлю позитивних змін рівня соціального та культурного капіталу України, що сприятиме прогресу, розвитку та впровадження інновацій та нових технологій. Це має допомогти :

- підняти рівень підприємницької культури
- зупинити відтік мізків
- спонукати до розвитку інфраструктури для впровадження інновацій
- підвищити додану вартість українських продуктів та сервісів
- сприяти прискоренню темпу зростання ВВП

Планується, що на цілісній території Експоцентру (ВДНГ) будуть об'єднані громадські простори та об'єкти, що матиме суттєвий концентрований вплив на розвиток громади та сприятиме підвищенню рівня соціального та культурного капіталу.

Завдання щодо створення якісного парку та місця дозвілля знайшло своє фактичне втілення ще в довоєнному 2021 році у вигляді реалізації Бюджетної програми (код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 0301360) «Фінансова підтримка закладів культури і мистецтва» по реконструкції елементів майнового комплексу Експоцентру з метою облаштування фізкультурно-спортивних майданчиків в тому числі.

Перетворення ВДНГ на культурно-інноваційний центр, який включав би в себе спортивну, культурну, оздоровчу, освітню та інші складові також потребує значних капіталовкладень і без фінансової допомоги державного бюджету реалізація їх, на привеликий жаль, неможлива.

Не враховуючи власну фінансову неспроможність на втілення в життя соціальних проєктів в повному їх обсязі, Експоцентр має багато позитивних переваг перед іншими здобувачами. Серед основних з них:

- розвинена інфраструктура
- розміщення об'єкту в межах міста
- історико-культурна цінність об'єкту
- велика площа – 288,59 га, яка включає в себе 171 га садово-лісопаркової зони – неймовірно привабливої для організації відпочинку, занять спортом, тощо
- стабільно зростаюча популярність серед громади, організаторів різноманітних заходів
- наявність відповідних спеціалістів та необхідних наробок
- при державній формі власності НК «Експоцентр України» веде господарювання по методу господарський розрахунок, відшкодовуючи витрати лише власними доходами, забезпечуючи самоокупність та оптимальну рентабельність виробничо-господарської діяльності. Стабільне зростання прибутковості установи забезпечить обслуговування введених об'єктів за рахунок власних коштів здобувача .

Ефективним інструментом стратегічного планування, що допомагає виявити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для функціонування суб'єкта господарювання є SWOT-аналіз. За допомогою цього аналізу можна розробити стратегію, яка дозволить використовувати сильні сторони для реалізації можливостей та мінімізувати слабкості, щоб уникнути загроз.

<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
<p>Велика територія та багатофункціональність: Експоцентр має величезну територію (288,5839 га), яка дозволяє розміщувати різноманітні об'єкти: павільйони, паркові зони, спортивні майданчики, розважальні зони. Це унікальна перевага, що дозволяє проводити події різного масштабу та формату.</p> <p>Зручне географічне розташування: Знаходиться в Києві, має хорошу транспортну доступність (метро, громадський транспорт, близькість до основних доріг).</p> <p>Історична та культурна цінність, впізнаваність бренду: Експоцентр є знаковим місцем для багатьох поколінь українців, має багату історію та впізнаваний бренд, що створює емоційний зв'язок з відвідувачами.</p> <p>Різнорманітня існуючої інфраструктури: Наявність великої кількості павільйонів різного розміру, що можуть бути адаптовані під різні потреби (виставки, конференції, культурні заходи, офіси).</p>	<p>Зношеність інфраструктури: Значна частина павільйонів та інженерних мереж потребує капітального ремонту та модернізації, що вимагає значних інвестицій.</p> <p>Залежність від державного фінансування: Як державне підприємство, Експоцентр може бути залежним від бюджетного фінансування, що є нестабільним, особливо у воєнний час.</p> <p>Нерівномірне завантаження території: Деякі зони Експоцентру використовуються ефективно, тоді як інші залишаються малорозвиненими або недоглянутими.</p> <p>Конкуренція з приватними</p>

<p>Наявність великих зелених зон: Значна частина території є парковою зоною, що робить Експоцентр популярним місцем для відпочинку, прогулянок та рекреації, особливо важливим для мешканців великого міста.</p> <p>Досвід проведення масштабних заходів: Експоцентр має багаторічний досвід організації та проведення національних та міжнародних виставок, фестивалів, концертів тощо.</p> <p>Потенціал для інновацій та розвитку: Вже існують проєкти з розвитку інноваційних кластерів та сучасних просторів, що свідчить про готовність до модернізації.</p>	<p>виставковими центрами:</p> <p>Приватні виставкові центри можуть пропонувати більш сучасні умови та гнучкіші умови співпраці.</p> <p>Безпекові ризики, пов'язані з великими скупченнями людей: Як об'єкт масового відвідування, Експоцентр є потенційною мішенню в умовах війни, що вимагає значних зусиль та ресурсів для забезпечення безпеки.</p>
<p>Можливості</p>	<p>Загрози</p>
<p>Потреба у відновленні та розвитку: Післявоєнне відновлення України створить попит на нові проєкти, інвестиції та міжнародні співпраці, де Експоцентр може виступати як майданчик.</p> <p>Зростаючий запит на внутрішній туризм та відпочинок: В умовах обмеження міжнародних поїздок, внутрішній туризм та пошук місць для безпечного дозвілля в межах міста зростає.</p> <p>Розвиток інноваційних та технологічних кластерів: Експоцентр може стати центром для стартапів, технологічних компаній, освітніх та наукових проєктів, сприяючи розвитку економіки.</p> <p>Залучення грантів та міжнародної допомоги: Міжнародні донори та організації можуть бути зацікавлені у підтримці проєктів, що сприяють відновленню, культурному розвитку та сталості.</p> <p>Розвиток паркових та рекреаційних зон: Збільшення уваги до екології та здорового способу життя створює можливості для розвитку Експоцентру як великої рекреаційної зони з акцентом на природу та спорт.</p> <p>Цифровізація та гібридні формати: Можливість інтегрувати онлайн-компоненти у виставкові заходи та культурні події, розширюючи аудиторію та створюючи нові джерела доходу.</p> <p>Національна консолідація та культурне відродження: Експоцентр може стати центральною платформою для заходів, що підтримують національну ідентичність, культуру та відзначають стійкість українського народу.</p>	<p>Тривала війна та безпекові ризики: Це найсерйозніша загроза. Обстріли, повітряні тривоги та загальна небезпека можуть суттєво обмежувати або унеможливити проведення заходів, відлякувати відвідувачів та інвесторів.</p> <p>Економічна нестабільність та зниження купівельної спроможності: Війна призводить до зменшення доходів населення та підприємств, що впливає на відвідуваність заходів, спонсорство та інвестиції.</p> <p>Відтік населення: Масштабна еміграція українців може призвести до зменшення потенційної аудиторії та дефіциту кваліфікованих кадрів.</p> <p>Зміни в урядовій політиці та фінансуванні: Пріоритети держави можуть змінюватися, що може вплинути на підтримку Експоцентру.</p> <p>Конкуренція з іншими громадськими просторами: Розвиток інших парків, зон відпочинку та культурних центрів у Києві.</p> <p>Інфляція та зростання витрат: Зростання цін на енергоносії, матеріали та послуги збільшує операційні витрати Експоцентру.</p> <p>Деградація інфраструктури без належного фінансування: За відсутності достатніх інвестицій, зношеність об'єктів Експоцентру може прогресувати, що зробить їх непридатними для використання.</p>

Висновок зі SWOT-аналізу:

Експоцентр має значний потенціал завдяки своїм унікальним масштабам, розташуванню та історичній значущості. Однак, поточна війна створює безпрецедентні загрози, які вимагають негайного вирішення та адаптації стратегії.

Ключові напрямки:

- Безпека понад усе: розробка та впровадження найнадійніших протоколів безпеки для відвідувачів та персоналу;
- Адаптація до викликів: переорієнтація на внутрішній ринок, підтримка національних проектів та ініціатив;
- Пошук нових джерел фінансування: активне залучення міжнародних грантів, фондів відновлення та приватної благодійності;
- Розвиток гібридних форматів: поєднання фізичних заходів з онлайн-трансляціями для розширення аудиторії та підвищення стійкості до зовнішніх чинників;
- Інноваційний розвиток: залучення технологічних партнерів та створення інноваційних хабів, що відповідатимуть потребам післявоєнної України;
- Акцент на рекреації та екології: позиціонування Експоцентру як важливого зеленого простору для відпочинку та оздоровлення мешканців міста -
мали певні наробки протягом звітнього періоду та будуть розвиватись протягом майбутніх періодів.

Успіх Експоцентру напряму залежить від його здатності ефективно управляти ризиками, адаптуватися до мінливих умов та максимально використовувати свої сильні сторони та можливості, не зважаючи на поточні виклики. Отримані позитивні результати ведення фінансово-господарської діяльності у звітному періоді підтвердили реальність фактичного втілення адаптивності економічної системи Експоцентру до впливу зовнішніх і внутрішніх шоків глобальних викликів.

В затвердженому Стратегічному плані розвитку Експоцентру на середньостроковий період передбачався цілий ряд наробок, реалізація яких мала місце протягом звітнього періоду :

Стратегічні цілі	Завдання	Очікувані результати	Реалізація 2025 рік
Розвиток інфраструктури, проведення реставраційних та ремонтних робіт	Реставрація існуючого та будівництво нового дорожнього покриття на території	Створення сприятливих умов для безпечного руху пішоходів, велосипедистів та інших відпочиваючих	-асфальтування дорожнього покриття – 6 757 тис.грн.; -тротуарне покриття – 2 396 тис.грн.; -фінальне покриття – 68 тис.грн.
	Реставрація інженерних мереж, інженерного обладнання	Безпечна експлуатація інженерного господарства, можливість залучення додаткових архітектурних об'єктів	-поточний ремонт опор зовнішнього освітлення – 6 125 тис.грн.; -поточний ремонт електромереж ТП-1265 та ТП-5166 – 3 416 тис.грн.
	Придбання необхідної техніки	Належне обслуговування доріг, зелених зон, інженерних мереж	-машина підмітальна – 24 тис.грн.; -підлогомиюча машина KARCHER BD – 97 тис.грн.; -косарка роторна – 60 тис.грн.; -кущоріз Stihl – 24 тис.грн.;
Пропагування здорового способу життя	Підтримання вже існуючого об'єкту		реконструкція благоустрою Урбан парку – 5 324 тис.грн.
Просвітницька місія	Реалізація проекту КУРАЖ Fantastic Forest	Зміна локації	модернізація павільйону №9 – 21 314 тис.грн.

Стратегічні цілі	Завдання	Очікувані результати	Реалізація 2025 рік
<p style="text-align: center;"><i>Організація благоустрою зон культурного відпочинку</i></p>	<p>Впорядкування відкритих паркових площ центрального вхідного ансамблю та площ, що поєднують всі компоненти спортивного кластеру</p>	<p>Поліпшення умов для культурного, оздоровчого, фізичного, освітнього та духовного розвитку населення, підвищення рівня громадського порядку, збереження довкілля та природних ресурсів</p>	<p>-облаштування головного фонтану на центральній площі – 343 тис.грн.;</p> <p>-облаштування дитячого майданчика/шашличн. містечка об'єкту благоустрою «Терапевтичний сад» - 41 тис.грн.;</p> <p>-облаштування майданчику для відпочинку/шашличного містечка об'єкту благоустрою Терапевтичний сад – 11 711 тис.грн.;</p> <p>-монтаж устаткування при облаштуванні об'єкту благоустрою Терапевтичний сад – 30 тис.грн.;</p>
	<p>Впорядкування єдиного простору для громадського харчування відвідувачів Експоцентру</p>		<p>облаштування об'єкту благоустрою «Зона громадського харчування» - 1 321 тис.грн.</p>

В наведеній вище таблиці відображені реалізовані у звітному періоді завдання затверджених Стратегічних цілей установи. З відомих всім причин, не всі заявлені в Плані передбачення, з причини логічності встановлення пріоритетності використання обігових коштів, мають можливість на своє амбітне втілення.

Наприклад :

Стратегічна ціль та мета – *Розвиток основного виду діяльності (виставкова діяльність)* :

✓ Будівництво виставкового павільйону # В – 450 000 тис.грн.

Очікуваними результатами реалізації цього завдання заявлявся розвиток основного виду діяльності – виставкова діяльність, основними функціями якої є:

- інформаційна
- комунікаційна
- комерційна
- міжнародна
- навчальна
- маркетингова
- макроекономічна
- соціальна

Стратегічна ціль та мета – *Організація благоустрою зон культурного відпочинку:*

- ✓ Будівництво виставкового мультифункціонального комплексу та парку навколо нього – 2 650 000 тис.грн. протягом 2024-2026 років.

Очікуваним результатом реалізації цього завдання заявлялось поліпшення умов для культурного, оздоровчого, фізичного, освітнього та духовного розвитку населення, підвищення рівня громадського порядку, збереження довкілля та природних ресурсів.

Реалізація таких масштабних проєктів планувалась за рахунок залучення інвестицій третіх сторін. Зважаючи на реалії сьогодення у вигляді умов воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки, розумієш нагальність та пріоритетність фінансування з державного бюджету, а реалізація заявлених Експоцентром проєктів є надто вартісною і Експоцентр не в змозі наодинці забезпечити їх втілення в життя. Експоцентр розраховував на допомогу держави, адже дані проєкти є соціальними, тобто такими, що не передбачають комерційної складової по результатах функціонування і з цієї причини – нецікавими для приватних інвесторів. Окрім того, державна форма власності установи та її статус «національний» не можуть забезпечити належним чином захист інтересів приватного інвестора. Неможливим є і оформлення кредиту на дані цілі, адже процес кредитування передбачає передачу банку під заставу майна, нерухомості, землі позичальника, а, в нашому випадку, все це є власністю держави, яке відчуженню та ризикам відчуження не підлягає.

Окрім того, в Стратегічному плані Експоцентру було заявлено, що, оскільки, реалізація кожного окремого проєкту передбачала б додаткові витрати на обслуговування, Експоцентр брав на себе ці видатки фінансування за рахунок власних коштів. На дату підготовки та подачі даного звіту надзвичайно тяжкою проблемою для функціонування установи, як і для України в цілому, є саме адаптація ведення господарської діяльності в період війни. Колектив Експоцентру знаходиться в постійному пошуку можливостей для поповнення надходжень та економії витрат на утримання великого господарства.

Але, як і весь український народ, колектив вірить в ПЕРЕМОГУ і саме ця впевненість дає насагу для утримання установи в належному стані та, найголовніше, будувати проєкти розвитку ВДНГ на недалеке майбутнє.

Генеральний директор

*Начальник
планово-економічного відділу*

Євген МУШКІН

Людмила АВРАМЧЕНКО